

Talisman Energy Norge AS
Postboks 649, Sentrum
4003 Stavanger

Att: Alice Baker

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 31.3.2009
Vår ref.: 2007/1076 405.14
Deres ref.:
Saksbehandler: Annicken Hoel, telefon: 22573681

Vedtak om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp i 2008 og pålegg om oppfølging for Varg

-----
SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp. SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2009. Talisman Energy Norge AS har i 2008 hatt et kvotepliktig utslipp på 76 160 tonn CO₂ for Varg.

Talisman Energy Norge AS har hatt avvik fra tillatelsen og klimakvoteforskriften ved rapportering av kvotepliktige utslipp i 2008. Bedriften skal sende SFT nærmere informasjon innen fastsatte tidsfrister.

Vedtaket, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

-----

1. Sakens bakgrunn

Statens forurensningstilsyn (SFT) viser til oversendelse av særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av CO₂, sist endret 12. desember 2008, utslippsrapport innlevert 26. februar 2009 og senere korrespondanse.

Kvotepliktige virksomheter skal rapportere sine utslipp av CO₂ innen 1. mars året etter at utslippene fant sted. Dette følger av lov 17. desember 2004 nr. 99 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven) § 16 første ledd og tillatelse til kvotepliktige utslipp punkt 4. Nærmere regler om rapporteringen, herunder regler om hva som skal rapporteres og hvordan utslippene skal beregnes eller måles, er gitt i forskrift 23.

desember 2004 nr. 1851 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften) kapittel 2 med vedlegg.

SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp, se klimakvoteloven § 17.

2. SFTs vurdering

Overholdelse av fristen for innlevering av utslippsrapport

Talisman Energy Norge AS (heretter TENAS) sendte inn utslippsrapport for bedrifter med kvotepliktige utslipp av CO₂ den 26. februar 2009 for Varg feltet, som er innen fristen.

Vurdering av kvotepliktige CO₂-utslipp

Kvoteplikt

Kvoteplikten for Vargfeltet er knyttet til virksomhetens energianlegg. For en nærmere presisering av kvotepliktens omfang vises det til vedtak om særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av 14. mars 2008, sist endret 12. desember 2008.

Kilder til kvotepliktige utslipp

Bedriften har i 2008 hatt kvotepliktige utslipp fra følgende kildestrømmer:

Kildestrømnr	Kildestrøm	Kommentar
1	Brenngass	HP Brenngass
2	Brenngass	LP Brenngass
3	Fakkeltgass	HP fakkelt
4	Fakkeltgass	LP fakkelt
5	Diesel	

For utslippene av CO₂ fra kildestrøm 2 er det ikke stilt krav til metode for beregning av utslippene, såfremt utslippene fra denne kildestrømmen er mindre enn to prosent av det totale årlige utslippet, maksimalt 20 000 tonn. Utslippene fra kildestrøm 2 utgjør 0,14 % av de totale årlige utslippene. Det rapporterte utslippet fra denne kildestrømmen fremgår nedenfor, under SFTs vurdering av de kvotepliktige utslippene.

Vurdering av aktivitetsdata

TENAS har rapportert aktivitetsdata og usikkerhet i beregning av aktivitetsdata. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i beregning av aktivitetsdata som er stilt i tillatelsen.

Kildestrøm-nr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Usikkerhetskrav (%)	Rapportert usikkerhet (%)
1	Brenngass (HP)	16 166 501 Sm ³	1,50	0,76
3	Fakkelgass (HP)	4 852 580 Sm ³	7,50	5,13
4	Fakkelgass (LP)	174 240 Sm ³	7,50	5,45
5	Diesel	4 460 tonn	1,50	0,2 – 0,5

Metode

Bestemmelsen av mengden aktivitetsdata for kildestrøm 1, 3 og 4 er fremkommet som beskrevet i punkt 6 i virksomhetens program for beregning og måling av kvotepliktig utslipp. Måleutstyret for bestemmelse av mengden diesel er foreløpig ikke beskrevet i virksomhetens program for beregning og måling av kvotepliktige utslipp. I brev fra SFT av 12. desember 2008 har virksomheten fått frist til å beskrive målesystemet som skal benyttes til måling av mengden diesel innen 1.juni 2009. Bedriften har opplyst at det for rapporteringen av aktivitetsdata for diesel for 2008 er benyttet faktura fra forsyningsbåtene.

Usikkerhet

Bedriften har rapportert usikkerheten i bestemmelsen av aktivitetsdata for kildestrøm 1, 3, 4 og 5. De rapporterte usikkerhetene ligger innenfor kravet til usikkerhet i aktivitetsdata, som er gitt i bedriftens program for beregning og måling av kvotepliktige utslipp.

Kildestrøm 1(brenngass)

Usikkerhetsberegningen for brenngass er gjennomført av TENAS, ved hjelp av et skjema utarbeidet av Norsk Forening for Olje og Gassmålinger. Det er ikke vedlagt noen dokumentasjon på inngangsverdiene i beregningene. Dette er en mangel ved usikkerhetsberegningene. Det er uklart for SFT om, og i hvilken grad, usikkerhetsberegningene også inkluderer usikkerhet knyttet til korrigeringsfaktor (hvor ofte tettheten korrigeres) i måleblenden. SFT finner av den grunn ikke usikkerhetsberegningene tilfredsstillende. Det er derfor vanskelig å ta stilling til om usikkerheten for bestemmelse av mengden brenngass ligger innenfor kravet gitt i bedriftens tillatelse. TENAS skal engasjere uavhengig tredjepart til å gjennomføre usikkerheten i aktivitetsdata for kildestrøm 1. Ny usikkerhetsanalyse skal sendes SFT innen 1.september 2009.

Kildestrøm 3 og 4 (HP- og LP-fakkelgass)

Usikkerhetsberegningene for HP- og LP-fakkelgass er gjennomført av MetroPartner as. Beregningene er utført i henhold til Guide to the expression of uncertainty in measurement (GUM), som er i tråd med bedriftens tillatelse. Analysen er gjennomført i 2008, med basis i 2007-data. Usikkerhetene er beregnet til 5,13 % for kildestrøm 3 og 5,45 % for kildestrøm 4. Beregningene viser at kravet til usikkerhet overholdes. Dette innebærer at måleutstyret og drift av utstyret er tilstrekkelig for å møte usikkerhetskravet. SFT forventer at TENAS vedlegger usikkerhetsberegninger for aktivitetsdata for 2009-tallene i forbindelse med neste års rapportering. SFT har ingen ytterligere kommentarer til usikkerhetsberegningene for kildestrøm 3 og 4.

TENAS har ikke foretatt beregning av usikkerheten i aktivitetsdataene for 2008. Dette er et avvik fra rapporteringskravet jf. klimavoteforskriften § 2-5 d). Usikkerhetsberegninger skal gjøres hvert år. SFT forventer at TENAS vedlegger usikkerhetsberegninger for aktivitetsdata for 2009-tallene i forbindelse med neste års rapportering. De årlige beregningene skal reflektere driften av måleutstyret og fakkeltgasskvaliteten i rapporteringsåret, dvs. oppdatering av foreliggende usikkerhetsanalyse.

Kildestrøm 5 (diesel)

For diesel (kildestrøm 5) er det ikke gjennomført usikkerhetsberegninger. TENAS opplyser at de har benyttet usikkerhetene på fakturaene fra forsyningsbåtene ved bestemmelse av usikkerheten i mengden diesel. Det er ikke tatt hensyn til lagerbeholdningen av diesel på Varg i disse beregningene. Manglende dokumentasjon av usikkerheten er et avvik fra klimavoteforskriftens § 2-5 d). For Varg er diesel en vanlig kildestrøm med et usikkerhetskrav på 1,5 %. Det er ikke tilstrekkelig dokumentert at dette kravet er oppfylt. Bedriften skal derfor sende SFT en usikkerhetsanalyse for usikkerheten i aktivitetsdata for 2008-dataene innen 1. juni 2009.

TENAS opplyser videre at de for diesel (kildestrøm 5) skal installere et målesystem for Varg i løpet av fjerde kvartal 2009. Når dette utstyret er installert vil TENAS utføre en usikkerhetsanalyse for bestemmelse av mengden diesel. Denne usikkerhetsanalysen skal sendes SFT innen 15. desember 2009. Dersom det viser seg at usikkerheten for kildestrøm 2 ikke overholdes med det nye målesystemet, skal bedriften innen samme frist redegjøre for hvilke tiltak som skal gjennomføres for at kravet til usikkerhet skal oppfylles.

Vurdering av faktorer

For kildestrømmene 3, 4 og 5 har bedriften, i tråd med tillatelsen, benyttet standard utslippsfaktorer og standard oksidasjonsfaktorer ved beregningen av det kvotepliktige utslippet. Det er også benyttet standard oksidasjonsfaktor for kildestrøm 1, som er i tråd med tillatelsen.

For kildestrøm 1 kreves det i tillatelsen at det benyttes bedriftsspesifikk utslippsfaktor ved beregningen av det kvotepliktige utslippet. TENAS har rapportert faktor og usikkerhet i faktoren for denne kildestrømmen. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i faktoren som er stilt i tillatelsen.

Kildestrøm nr.	Kildestrøm	Bedriftsspesifikk utslippsfaktor [tonn CO ₂ /Sm ³]	Prøvetakingsfrekvens (Krav i tillatelsen)	Rapportert prøvetakingsfrekvens	Rapportert usikkerhet
1	Brenngass	0,002670	Månedlig	To ganger i 2008.	> 0,5 %

Prøvetaking og usikkerhet

Ifølge bedriftens tillatelse av 14. mars 2008, med endringer av 12. desember 2008 skal bedriften ta månedlige prøver og analyser av kildestrøm 1 (HP brenngass). Bedriften opplyser i rapporten at de kun har tatt to prøver av HP brenngass i løpet av 2008. Dette er et avvik fra bedriftens tillatelse som SFT ser alvorlig på. TENAS skal innen 1. mai 2009, redegjøre for hvilke tiltak de har gjennomført for å sikre at slike avvik ikke skal skje igjen.

Bedriften har rapportert at usikkerheten i utslippsfaktoren for HP brenngass er høyere enn 0,5 %, noe som ikke tilfredsstillt kravet til usikkerhet i klimakvoteforskriften vedlegg 3D som tilsier en usikkerhet på 0,5 prosent. Det er ikke lagt ved noen dokumentasjon på gjennomførte beregninger av usikkerheten i utslippsfaktoren. TENAS opplyser at årsaken til at kravet til usikkerhet ikke oppnås er fordi prøvene tas manuelt og det er tatt alt for få prøver.

TENAS opplyser videre at de skal installere en "flow propotional sampler" for prøvetaking av brenngass, noe som vil bidra til å redusere usikkerheten i utslippsfaktoren for HP brenngass på Varg. Dette skal installeres i fjerde kvartal 2009. Det er opprettet et slikt system på Gyda og TENAS opplyser at usikkerheten i utslippsfaktoren for HP brenngass vil reduseres til mindre enn 0,5 % med et tilsvarende system installert på Varg. Hvorvidt dette vil være tilstrekkelig for å oppfylle kravet til usikkerhet, vil en først få en indikasjon på når utstyret er operativt og det foreligger en del analyser. TENAS skal derfor gjennomføre usikkerhetsberegninger for å finne ut om usikkerheten i henhold til kravene i klimakvoteforskriften vedlegg 3D oppnås ved "flow propotional sampler". Beregningene skal oversendes SFT innen 15. desember 2009. SFT vil vurdere å skjerpe kravet til frekvens for prøvetaking og analyse av brenngassen, dersom usikkerhetsberegningene viser at kravet i klimakvoteforskriftens vedlegg 3D ikke oppfylles.

Beregninger av utslipp

Ut fra de to prøvene av brenngass har TENAS bestemt en utslippsfaktor som er gjeldende for januar-mai og en utslippsfaktor som er gjeldende for juli-desember. Utslippsfaktoren for juni er en vektet gjennomsnittlig verdi av faktoren benyttet fra 1. januar til 22. juni og fra 23. juni til 31. desember. Ved beregning av utslippet er utslippsfaktoren kombinert med mengden gass benyttet i den aktuelle perioden. Ved hjelp av de tre utslippsfaktorene har bedriften bestemt en årlig vektet utslippsfaktor som følger:

$$\text{Årlig vektet utslippsfaktor (tonn/Sm}^3\text{)} = \frac{\text{Sum kvotepliktig utslipp (tonn)}}{\text{Sum aktivitetsdata (Sm}^3\text{)}}$$

Utslippsfaktoren er rapportert med benevnelsen tonn/Sm³, som er i tråd med tillatelsen.

Analyse

TENAS gjennomfører analysene av brenngassen på det akkrediterte laboratoriet Intertek Westlab.

Kvotepliktig utslipp

TENAS har i 2008 hatt alvorlig avvik fra tillatelsen til kvotepliktig utslipp og klimakvoteforskriften. I tillegg har bedriften ikke redegjort tilstrekkelig for alle punkter i klimakvoteforskriften § 2-5. SFT finner likevel å kunne legge bedriftens rapporterte data til grunn ved beregning av bedriftens kvotepliktige klimagassutslipp.

Dette gir følgende kvotepliktige utslipp i 2008:

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Utslippsfaktor	Kvotepliktig utslipp (tonn)
1	Brenngass HP	16 166 501 Sm ³	0,002670 tonn/Sm ³	43 164,56
2	Brenngass LP	-	-	105,60
3	Fakkelgass HP	4 852 580 Sm ³	0,003730 tonn/Sm ³	18 100, 12
4	Fakkelgass LP	174 240 Sm ³	0,003730 tonn/Sm ³	649,92
5	Diesel	4 460 tonn	3,17 tonn/tonn	14 139,50
Totale kvotepliktige utslipp				76 160

I utregningene er det benyttet flere siffer enn det som er oppgitt i tabellen over. Dette er årsaken til at enkelte av utregningene i tabellen ikke stemmer.

3. Vedtak om godkjenning av kvotepliktige utslipp

SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2009. Bedriften har hatt et kvotepliktig utslipp på 76 160 tonn CO₂ i 2008. Vedtaket om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

TENAS skal sende SFT nærmere informasjon innen fastsatte tidsfrister. Pålegg om gjennomføring av usikkerhetsberegninger ved hjelp av tredjepart og nye redegjørelser er hjemlet i forurensningsloven § 51.

4. Oppgjør av kvoteplikten

Innen 30. april 2009 må alle kvotepliktige virksomheter overføre det antall kvoter som svarer til virksomhetens verifiserte, kvotepliktige utslipp i 2008 til Statens oppgjørskonto i kvoteregisteret, jf. § 13 i klimakvoteloven. For TENAS innebærer dette at 76 160 kvoter skal overføres fra bedriftens driftskonto i kvoteregisteret til Statens oppgjørskonto. SFT har registrert bedriftens verifiserte, kvotepliktige utslippstall i kvoteregisteret. Se punkt 4.5.3 i kvoteregisterets brukermanual for mer informasjon. Brukermanualen kan lastes ned fra kvoteregisterets nettsted: www.kvoteregister.no.

5. Gebyr

SFTs behandling og godkjenning av utslippsrapporten er omfattet av en gebyrordning, jf. § 5-5 i klimakvoteforskriften. Basert på SFTs ressursbruk i forbindelse med behandling

og godkjenning av rapporten er det fastsatt en gebyrsats etter høy gebyrklasse. Bedriften skal derfor betale et gebyr på kr. 30 000,-.

Faktura vil bli ettersendt.

6. Klage

Vedtaket, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til SFT.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at godkjenningen av den kvotepliktige utslippsrapporten ikke skal legges til grunn ved oppgjør av kvoteplikten 1. mai.

Opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil SFT kunne gi på forespørsel.

7. Oppsummering

SFT godkjenner TENAS' rapport om kvotepliktige utslipp i 2008. Vedtaket er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

TENAS har hatt følgende avvik fra tillatelsen og klimakvoteforskriften ved rapporteringen av kvotepliktige utslipp for 2008:

- Bedriften har kun tatt to prøver og analyser av brenngassen ved bestemmelse av bedriftsspesifikk utslippsfaktor i 2008. Dette er et betydelig avvik fra bedriftens program for måling og beregning av kvotepliktig utslipp punkt 8.
- Bedriften har ikke gjennomført usikkerhetsberegninger i aktivitetsdata for kildestrøm 5. Dette er et avvik fra klimakvoteforskriften § 2-5 bokstav d.
- Bedriften har ikke foretatt beregning av usikkerheten i aktivitetsdataene for 2008 for kildestrøm 3 og 4 (HP- og LP-fakkeltgass). Dette er et avvik fra rapporteringskravet jf. klimakvoteforskriften § 2-5 d).

SFT fastsetter følgende tidsfrister for følgende redegjørelser:

Innen 1. mai 2009:

- Bedriften skal redegjøre for hvilke tiltak de har gjennomført for å sikre at bedriften følger vilkårene i tillatelsen til kvotepliktige utslipp, bl.a. ned hensyn til metode for bestemmelse av utslippsfaktor for kildestrøm 1 (HP brenngass).

Innen 1. juni 2009:

- Oversende SFT en usikkerhetsanalyse som viser usikkerheten i aktivitetsdata for 2008-dataene for kildestrøm 5 (diesel).

Innen 1. september 2009:

- Oversende SFT ny usikkerhetsanalyse av usikkerheten i aktivitetsdata for kildestrøm 1 (HP brenngass), gjennomført av uavhengig tredjepart.

Innen 15. desember 2009:

- Bedriften skal oversende SFT en usikkerhetsanalyse i aktivitetsdata for kildestrøm 5 (diesel), som viser usikkerheten i aktivitetsdata etter installering av nytt måleutstyr.
- Bedriften skal oversende SFT en usikkerhetsanalyse som viser usikkerheten i utslippsfaktoren etter installasjon av "flow propotional sampler".

SFT viser for øvrig til frister gitt i brev fra SFT av 12. desember 2008.

TENAS ilegges et gebyr på kr 30 000,- for SFTs behandling av utslippsrapporten.

Vedtaket, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

Med hilsen

Erling Espolin Johnson
prosjektleder

Annicken Hoel
sjefingeniør

Kopi:

Oljedirektoratet, Postboks 600, 4003 Stavanger
Petroleumstilsynet, Postboks 599, 4003 Stavanger